

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย

เรื่อง การใช้ทะเบียนบ้านเป็นหลักฐานประกอบการยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สำนักงานเทศบาลเมือง บ. ได้มีหนังสือ ที่ นบ ๕๓๗๐๔/๓๔๓๒ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๕ เพื่อขอหารือเกี่ยวกับการใช้ทะเบียนบ้าน เป็นหลักฐานประกอบการยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้วยมีประชาชนในเทศบาลเมือง บ. ได้ยื่นขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) โดยในเอกสารประกอบคำขอใบอนุญาตพบว่า ในทะเบียนบ้านมีการระบุว่าเป็นบ้าน ซึ่งตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ระบุว่าไม่สามารถใช้เพื่อการพาณิชย์หรือการค้าได้ ซึ่งหากเทศบาลเมือง บ. ออกใบอนุญาตให้ผู้ประกอบการรายดังกล่าว อาจเข้าข่ายมีความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ในการนี้ เทศบาลเมือง บ. จึงขอหารือในประเด็นว่าสามารถออกใบอนุญาตให้กับผู้ประกอบการได้หรือไม่ มายังท่านเพื่อให้เป็นแนวทางในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการต่างๆ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไป

กรมอนามัยได้วิเคราะห์ข้อกฎหมายและประเด็นข้อหารือประกอบการพิจารณาให้ความเห็นดังนี้
ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

ข้อหารือ : ประชาชนยื่นเอกสารหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านที่ระบุว่าเป็นประเภทบ้านพักอาศัยประกอบการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ซึ่งตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารระบุว่าบ้านพักอาศัยไม่สามารถใช้เพื่อการพาณิชย์หรือการค้าได้ กรณีนี้ เทศบาลเมือง บ. สามารถออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขให้กับผู้ประกอบการได้หรือไม่

ความเห็น : การพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อราชการส่วนท้องถิ่นได้รับคำขอรับใบอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอตามหลักเกณฑ์วิธีการหรือเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่นตามความในมาตรา ๕๖^๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันนี้ ประกอบกับ

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๓๖๗๘ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ซึ่งกรมอนามัยมีถึงสำนักงานเทศบาลเมือง บ.

^๒ มาตรา ๕๖ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์วิธีการหรือเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมดและแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอพร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดใน ข้อบัญญัติท้องถิ่น

ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสองให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครึ่งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้นแล้วแต่กรณี

กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕ วรรคสอง^๓ กำหนดให้สถานประกอบกิจการต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ในกรณีที่हारोमानี เทศบาลเมือง บ. ต้องตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของเอกสารประกอบคำขอรับใบอนุญาตเพื่อให้เป็นไปตามข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามความในมาตรา ๕๔^๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์วิธีการหรือเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมดและแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน สำหรับการตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารนั้น เห็นควรประสานกองช่างของเทศบาลเมือง บ. ซึ่งมีบทบาทอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารต่อไป ทั้งนี้ หากกองช่างตรวจสอบแล้วพบว่า เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ซึ่งจะถือเป็นการปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕ วรรคสอง ด้วย กรณีนี้ย่อมไม่สามารถออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขได้ เนื่องจากการอนุญาตตามกฎหมายหนึ่งโดยขัดแย้งกับกฎหมายอีกฉบับหนึ่งย่อมเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง

กรมอนามัย

กองกฎหมาย

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

^๓ กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕ วรรคสอง กำหนดว่า “ผู้ดำเนินการในสถานประกอบกิจการประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมและมีผลใช้บังคับในท้องถิ่นนั้นแล้วต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้ สถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ สถานประกอบกิจการที่เป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานหรือสถานประกอบกิจการที่มีการประกอบกิจการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย แล้วแต่กรณี ”

^๔ มาตรา ๕๔ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้การประกอบกิจการใดหรือการกระทำใดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการหลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง